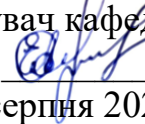


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Фінанси, облік і оподаткування»

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПП «Фінанси, банківська
справа та страхування»
доц. Сергій КОСТОРНОЙ
«27» серпня 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри ФОО
проф.  Олена ЯЦУХ
«27» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

виробничої практики

«Діяльність на ринку фінансових послуг»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування

(на основі повної загальної середньої освіти)

Факультет економіки та бізнесу

Запоріжжя, 2024 р.

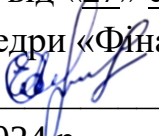
Робоча програма виробничої практики «Діяльність на ринку фінансових послуг» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти) факультет економіки та бізнесу. Запоріжжя, ТДАТУ. 13 с.

Розробник: к.е.н., доц. Людмила САХНО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансів, обліку і оподаткування

Протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

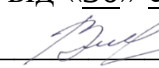
Завідувач кафедри «Фінанси, облік і оподаткування»

професор  Олена ЯЦУХ

«27» серпня 2024 р.

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за ОПП Фінанси, банківська справа та страхування (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол № 1 від «30» серпня 2024 року

Голова, доц.  Юлія ВОРОНІНА

«30» серпня 2024 р.

1. ОПИС ПРЕДМЕТА ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u> (шифр і назва)		
Загальна кількість годин – 150 год.	Спеціальність: <u>072 «Фінанси, банківська справа та страхування»</u> (шифр і назва)	Курс	Семестр
Тижневих годин – 30 год.	Ступінь вищої освіти: <u>«Бакалавр»</u>	4-й	8-й
		Вид занять	Кількість годин
		Практика	150 год.
		Самостійна робота	-
		Індивідуальна робота	-
		Форма контролю: диференційований залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Виробнича практика для здобувачів 4 курсу факультету економіки і бізнесу є невід’ємною складовою освітньо-професійної підготовки. Виробнича практика є важливим етапом навчального процесу у закладі вищої освіти з метою формування у здобувачів активного ставлення до здобуття високого рівня наукових і професійних знань, формування умінь і навичок для майбутньої практичної діяльності в галузі управління та адміністрування.

Виробнича практика є практикою професійного спрямування, а саме – основою уявлення про майбутню професію, вивчення професійних (фахових) функцій майбутніх фахівців у різних сферах господарської діяльності.

Метою проходження здобувачами виробничої практики є набуття практичних умінь і навичок, закріплення універсальних і професійних компетенцій, набутих ними в процесі вивчення дисциплін «Банківська справа», «Страхова справа», «Фінансовий ринок».

Завдання виробничої практики:

- опрацювання законодавчих, нормативно – правових актів, положень та інструкційного матеріалу, що регламентують діяльність установи та організації;
- дослідження фінансово-економічної та організаційної структури компанії, установи та організації;

- збір та опрацювання фінансової, статистичної та податкової звітності компанії, установи, організації. Вивчення порядку її складання та надання у відповідні органи;
- проведення аналізу і оцінки фінансового стану компанії, установи, організації за допомогою комплексу показників;
- вивчення методики та проведення оцінки платоспроможності клієнтів обраної компанії, установи та організації, що діють на ринку фінансових послуг;
- вивчення та аналіз основних характеристик фінансових продуктів компанії, установи та організації;
- вивчення особливостей та здійснення документального оформлення фінансових операцій (укладання договорів фінансових послуг);
- вивчення маркетингових стратегій залучення клієнтської бази з урахуванням сфери діяльності компанії, організаціях та установах.

3. ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ, УМІНЬ ТА НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання:

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР25. Формувати презентаційні матеріали за результатами аналітичних досліджень та розробленими проектами.

Soft skills:

- здатність аналітично мислити;
- уміння оптимістично оцінити ситуацію та прийняти рішення в сфері управління грошовими потоками;
- чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації;
- уміння виступати привселюдно: навички, необхідні для виступів на публіці та доведення своєї думки до соціуму; проводити презентації отриманих результатів;
- лідерські якості: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати та відстоювати рішення; уміння встановлювати мету та складати план її досягнення;
- особисті якості: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до навколишніх.

Міждисциплінарні зв'язки з урахуванням структурно-логічної схеми ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Перелік навчальних дисциплін, знання з яких потрібні для вивчення освітньої компоненти «Діяльність на ринку фінансових послуг»: «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», «Банківська справа», «Страхова справа», «Фінансовий ринок», «Міжнародні фінанси», «Фінансова математика».

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Організація виробничої практики здійснюється згідно з «Положення про проведення практик студентів ТДАТУ» та «Положення про робочу програму навчальної (виробничої) практики та методичні рекомендації до її розробки», а також відповідно до кваліфікаційних характеристик спеціальності.

Підставою для проходження практики є наказ ректора. Виробнича практика проводиться у терміни, передбачені навчальним планом. Тривалість виробничої практики відповідно до навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» складає 5 тижнів.

В умовах воєнного стану виробнича практика проводиться у дистанційній формі навчання відповідно до діючого Положення «Про дистанційне навчання у ТДАТУ» (п.1.4; 1.7) із здобуттям компетенцій та навиків, які були зазначені роботодавцями в он-лайн опитуванні щодо якості ОП.

Організація й навчально-методичне керівництво практикою студентів здійснюється кафедрою фінансів, обліку і оподаткування на об'єктах проходження

практики під керівництвом викладачів кафедри та кураторів-фахівців від об'єкта проходження практики.

Обов'язки керівника практики:

- здійснює загальну організацію практики, тобто розробляє організаційні заходи, що забезпечують її підготовку та проведення.
- здійснює контроль за проходженням практики.
- готує методичні вказівки до проведення виробничої практики студентів, робочу програму з виробничої практики;
- повідомляє студентам про систему звітності з практики, забезпечує високу якість проходження практики згідно з затвердженою програмою.
- контролює забезпечення нормальних умов для проходження практики студентами на базах практики, проведення з ними обов'язкових інструктажів з охорони праці і техніки безпеки, а також виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку.
- приймає заліки з практики у складі відповідної комісії.
- подає завідувачу кафедри (у деканат) письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями та пропозиціями щодо поліпшення практичної підготовки студентів.
- готує підсумковий звіт за результатами практики.

Здобувач під час виробничої практики повинен:

- поглиблювати і закріплювати теоретичні знання з досліджуваної проблеми;
- опрацювати законодавчі акти, інструкції та положення, що регламентують діяльність підприємства, установи, організації;
- вивчати фінансово-економічну та організаційну структури установи (організації);
- досліджувати напрями діяльності та її ефективність в установі (організації);
- вивчати фінансову звітність установи (організації), порядок її складання та подання;
- аналізувати і оцінювати фінансовий стан установи (організації) за допомогою комплексу показників;
- оцінювати платоспроможність клієнта з метою надання якісних фінансових послуг;
- вивчати та аналізувати основні характеристики фінансових продуктів компанії (установи);
- здобувати практичні навички, знання і уміння за фахом.

Календарний графік виробничої практики наведено нижче в розрахунку на 5-денний робочий тиждень (табл. 1).

Таблиця 1

**Календарний графік проходження виробничої практики
«Діяльність на ринку фінансових послуг»**

№ п/п	Назва завдань і зміст робіт	Тижні проходження практики				
		1	2	3	4	5

1	2	3	4	5	6	7
1	Опрацювання законодавчих, нормативно – правових актів, положень та інструкційного матеріалу, що регламентують діяльність установи та організації.	3				
2	Дослідження фінансово-економічної та організаційної структури компанії, установи та організації.	2	1			
3	Підготовка аналітичних таблиць, вибір алгоритму дослідження з урахуванням сфери діяльності компанії, установи, організації на ринку фінансових послуг.		2			
4	Збір та опрацювання фінансової, статистичної та податкової звітності компанії, установи, організації. Порядок її складання та надання у відповідні органи.		2	1		
5	Проведення аналізу і оцінки фінансового стану компанії, установи, організації за допомогою комплексу показників.			3		
6	Вивчення методики та проведення оцінки платоспроможності клієнтів обраної компанії, установи та організації, що діють на ринку фінансових послуг.			1	1	
7	Вивчення та аналіз основних характеристик фінансових продуктів компанії, установи та організації.				3	
8	Вивчення особливостей та здійснення документального оформлення фінансових операцій (укладання договорів фінансових послуг) .				1	1
9	Вивчення маркетингових стратегій залучення клієнтської бази з урахуванням сфери діяльності компанії, організаціях та установах.					2
10	Розробка напрямків удосконалення управління діяльністю на ринку фінансових послуг. Узагальнення зібраного матеріалу, оформлення висновків та пропозицій.					2
Всього днів		5	5	5	5	5

З метою ефективної організації та якісного проходження виробничої практики, в умовах воєнного стану здобувачі можуть використовувати віртуальні ресурси банківських установ, страхових компаній та навчальних курсів та платформ.

5. ПРОГРАМА (ЗМІСТ) ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Кожному здобувачу для проходження виробничої практики «Діяльність на ринку фінансових послуг» керівником видається індивідуальне завдання виходячи з об'єкта практики.

ЗДОБУВАЧАМ, ЩО ПРОХОДЯТЬ ПРАКТИКУ В БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВАХ

Тема 1. Ознайомлення з організацією фінансового управління в банку; опрацювання законодавчої бази діяльності банківських установ.

Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансово-економічної оцінки діяльності банку (збір та опрацювання фінансової звітності банку).

Тема 3. Дослідження динаміки основних показників діяльності банку, аналіз формування банківських ресурсів, оцінка власних та залучених коштів банку; оцінка формування та використання капіталу банківської установи.

Тема 4. Аналіз та оцінка активних операції банку: кредитних, інвестиційних, валютних тощо.

Тема 5. Аналіз доходів, видатків та прибутковості комерційного банку.

Тема 6. Оцінка дотримання банком економічних нормативів, розрахунок показників стійкості, ліквідності та платоспроможності банківської установи.

Тема 7. Аналіз банківських ризиків (кредитного, валютного, процентного, ліквідності), прогнозування та мінімізація ризиків банківської діяльності.

Тема 8. Маркетингова політика банку: розробка та просування нових банківських продуктів та послуг.

Тема 9. Узагальнена оцінка фінансового стану комерційного банку на основі системи CAMEL.

Тема 10. Дослідження основних напрямів удосконалення фінансового управління банківської установи (рекомендації щодо розробки напрямів удосконалення депозитної, кредитної політики банку, заходи збільшення прибутковості, стійкості та ліквідності).

ЗДОБУВАЧАМ, ЩО ПРОХОДЯТЬ ПРАКТИКУ У СТРАХОВИХ КОМПАНІЯХ

Тема 1. Ознайомлення з фінансово-економічною та організаційною структурами страхової компанії. Опрацювання законодавчих, нормативно – правових актів, положень та інструкційного матеріалу, що регламентують діяльність страховиків.

Тема 2. Інформаційне забезпечення фінансово-економічної оцінки діяльності страхової компанії (збір та опрацювання фінансової звітності банку).

Тема 3. Дослідження динаміки основних показників діяльності ба страхової компанії, аналіз формування та використання страхових резервів страховика. Вивчення структури страхового портфеля компанії.

Тема 4. Оцінка складу і динаміки майна та складу і динаміки фінансових ресурсів страхової компанії.

Тема 5. Аналіз доходів, видатків та прибутковості страхової компанії.

Тема 6. Вивчення та аналіз основних характеристик страхових продуктів компанії, зокрема:

- вивчити нормативні документи зі страхування життя та пенсій, навчитися розраховувати страховий платіж та страхову суму за договорами страхування життя в залежності від статі застрахованого, його віку, платоспроможності та строку страхування;

- вивчити умови колективного та індивідуального страхування від нещасних випадків, зокрема колективів підприємств, організацій, дітей, учнів тощо. Навчитися враховувати при визначенні розміру індивідуального страхового тарифу за договором від нещасних випадків стать, професію, хобі та інші особливості, які впливають на його величину. Детально ознайомитися з правилами обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті, зокрема пасажирів та водіїв.

- вміти укладати договори медичного страхування з фізичними та юридичними особами, зокрема договори безперервного страхування здоров'я (ДМС) та страхування на випадок хвороби. Навчитися правильно визначати відповідний страховий платіж, в залежності від обраної програми страхування та обраховувати страхове відшкодування при настанні страхового випадку. Вивчити, перелік документів, які необхідно зібрати страхувальнику при настанні страхового випадку;

- навчитися проводити страхування майна громадян та підприємств, визначати страхову суму з урахуванням особливостей конкретного об'єкта (будівлі, споруди, устаткування, машини тощо); визначати механізм виплати відповідного страхового відшкодування.

- навчитися проводити страхування автотransпортних засобів, зокрема укладати договори АВТОКАСКО, ОСЦПВВНТЗ, «Зелена карта» та ДСЦПВ; правильно визначати відповідальність страховика за договором страхування.

- ознайомитися із правилами обов'язкової і добровільної форми страхування в сільському господарстві. Навчитися проводити комплексне та індексне страхування врожаю сільськогосподарських культур; правильно використовувати методику розрахунків страхових сум та страхових платежів в залежності від обраного виду страхування та страхової культури. Приділити увагу більш детальному вивченню правил обов'язкового страхування сільськогосподарських культур з державною підтримкою.

- проаналізувати роботу страховика в галузі страхування відповідальності. Розглянути умови обов'язкових та добровільних видів страхування відповідальності, послуги з яких надає досліджувана страхова компанія. Особливу увагу приділити добровільному страхуванню відповідальності перед третіми особами, детально розглянути умови даного виду страхування.

Ознайомитися з організацією страхових послуг, що надає страхова компанія та особливостями їх реалізації. Навчитися укладати та вести страхову угоду.

Тема 7. Маркетингова політика страхової компанії: розробка та просування нових страхових продуктів. Вивчення маркетингових стратегій залучення клієнтської бази з урахуванням сфери діяльності страхової компанії.

Дистанційне проходження виробничої практики з використанням віртуальних ресурсів банківських установ, страхових компаній, навчальних курсів та платформ реалізується за допомогою:

1) АТ КБ «ПРИВАТБАНК»

URL: <https://practice.privatbank.ua/>

2) АТ «УКРСИББАНК»

URL: <https://ukrsibbank.com/private-individuals/online-practice-for-students/>

3) ПрАТ СК «ПЗУ Україна»

URL: <https://www.pzu.com.ua/about/company.html>

4) Вибірковий модуль (перелік може бути розширено за бажанням здобувача):

а) Національна онлайн - школа для підприємців

URL: <https://business.diia.gov.ua/school;>

б) Основи фінансів та інвестицій

URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+FIN101+2020_T2/about

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час проведення виробничої практики з метою активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів при виконанні програми використовуються такі методи навчання, як: проведення досліджень, аналіз, складання графічних схем, таблиць, програм, робота в малих групах, презентації, самостійна робота з рекомендованою літературою та джерелами Інтернет тощо.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Порядок отримання диференційованого заліку.

Здобувачі звітують про виконання програми в останній робочий день виробничої практики.

Форма звітності за практику – це подання письмового звіту на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

До результатів проходження практики можуть бути зараховані сертифікати про проходження он-лайн курсів та/або тренінгів, виконання індивідуальних завдань від роботодавців та інші результати неформальної освіти із онлайн-захистом, на який запрошені роботодавці.

Підведення підсумків практики оцінюється диференційованим заліком.

Перелік питань, що виносяться на залік.

До початку і по закінченні виробничої практики здобувачі повинні пройти підсумковий контроль по дисципліні «Банківська справа», «Страхова справа» та «Фінансовий ринок» (ОП ТДАТУ).

Методика оцінювання та розподіл балів, що присвоюються здобувачам.

Після завершення строків практики здобувачі докладають про виконання програми практики. Форма звітності – надання складеного звіту, оцінений та підписаний керівником практики від кафедри.

Підсумки практики підводяться в процесі складання здобувачем заліку комісії, яка призначається завідувачем кафедри. Результати складання заліку з практики заносяться в список-відомість виробничої практики, проставляються в заліковій книжці.

Керівник практики інформує кафедру щодо фактичних термінів початку й закінчення практики, про їх дисципліну, стан охорони праці на базі практики та з інших питань організації чи проведення практики.

Загальне оцінювання роботи здобувачів здійснюється шкалою ECTS (табл.2).

Таблиця 2

Структура диференційованого заліку з виробничої практики

Види робіт	Форма звітності	Кількість балів
Інструктаж з порядку проходження практики та з охорони праці і безпеки життєдіяльності. Отримання звітної та методичної документації. Підготовка та оформлення звіту із проходження практики. Робота із літературою, пошук матеріалів до звіту та індивідуальному завданню.	Журнал інструктажу з питань охорони праці.	0-10
<i>Проходження практики та написання звіту:</i>		50-60
– присутність здобувача на об'єкті (базі практики) відповідно до розкладу проходження практики	Журнал обліку присутності здобувача	10
– ритмічність роботи під час практики у відповідності до календарного плану	Календарний план. Робочий зошит із проходження практики	5-15
– відповідність звіту щодо вимог оформлення звіту з виробничої практики	Робочий зошит із проходження практики	5-10
– правильність розрахунків економічних показників та виконання завдань	Робочий зошит із проходження практики	5-15
– логічність та завершеність обґрунтування результативних показників	Робочий зошит із проходження практики	5-10
<i>Захист виробничої практики</i>	Робочий зошит із проходження практики	20-30
<i>Всього балів</i>		<i>100</i>

Переведення підсумкової оцінки академічної успішності в балах до показників за державною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та до шкали оцінювання, що прийнята в ECTS представлено в таблиці 3.

Таблиця 3

Шкала оцінювання проходження здобувачами виробничої практики «Діяльність на ринку фінансових послуг»

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	

67-74	D	задовільно
60-66	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

Порядок підведення підсумків практики

Оцінка за практику вноситься в список – відомість виробничої практики і в залікову книжку здобувача. Записи і підпис з виробничої практики здійснює викладач – керівник (и) практики.

Члени комісії ставлять свої підписи тільки на титульному аркуші практики та у відомостях. Відомості робляться у 2 примірниках. Перший залишається на кафедрі, другий надається у деканат.

Здобувач, який не виконав програму практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку, направляється на практику повторно в період навчального семестру або канікул.

Здобувач, який в останнє не отримав задовільну оцінку з практики в комісії, відраховується з університету.

За підсумком практики викладач – керівник (и) практики складає звіт. Звіт по практиці має наступну структуру:

- Титульний аркуш;
- Вступ (де вказується відповідно до яких документів проводилась практика);
- Основна частина (де стисло вказується яким чином і з ким проводилась практика, місця проведення практики, контроль проходження практики, дані результатів практики, зведених у таблицю, їх аналіз);
- Висновки та пропозиції;
- Додаток до звіту (список – відомість виробничої практики);
- Звіт підписується викладачем – керівником практики від кафедри.

Підсумки виробничої практики обговорюються на засіданні кафедри, підсумкових конференціях з практики, а загальні підсумки – на засіданнях ректорату, деканатів, Вченій раді університету, факультетах.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Робоча програма з проведення виробничої практики.
2. Методичні вказівки до проведення виробничої практики.
3. Посібники, підручники відповідно професійних компетенцій.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Арутюнян С.С., Іоргачова М.І. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. / Арутюнян С.С., Іоргачова М.І. та ін.; за заг. ред. С.С. Арутюнян, М.І. Іоргачова. – Харків: «Діса плюс», 2020. – 312 с.

2. Фінансовий ринок: Навч. посібник за заг. ред. Арутюнян С.С., Добриніна Л.В. та інші. К.: Гуляєва В.М. 2020. 484 с.

3. Полчанов А.Ю., Довгалюк В.В. Фінансовий ринок : навч. посібник. – Електронне видання. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. – 120 с.

4. Фінансові послуги : підручник / О. О. Дмитрик, Є. О. Алісов, Н. М. Ковалко та ін. ; за ред. О. О. Дмитрик. – Харків : Право, 2023. – 408 с.

5. Фінансовий ринок: Навчальний посібник / Н. В. Трусова, С. А. Нестеренко, І. Є. Якушева та ін. – Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. – 236 с.

Допоміжна

1. Цивільний кодекс України : Кодекс, Закон України від 16.01.2003 № 435-IV

2. Про страхування: Закон України від 18 листопада 2021 року № 1909-IX

3. Про ліцензування видів господарської діяльності: Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII

4. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів: Закон України від 01.07.2004 № 1961-IV

5. Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою: Закон України від 02.09.2012 р. № 4391-VI

6. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті: постанова КМУ від 14. 08.1996 р. №959

7. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III (зі змінами і доповненнями).

8. Про обіг векселів в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 р. № 2374-III (зі змінами і доповненнями).

9. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435-IV (із змінами і доповненнями).

10. Про депозитарну систему України: Закон України від 6.07.2012 № 5178-VI.

11. Про Національний банк України: Закон України від 20.05.1999 № 679-XIV.

12. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII.

13. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII.

14. Положення про здійснення банками фінансового моніторингу (Положення № 417), затверджене Постановою Правління Національного банку України від 26.06.2015.

15. Положення про здійснення небанківськими фінансовими установами фінансового моніторингу в частині надання ними фінансової послуги щодо переказу коштів, затверджене постановою Правління НБУ від 15 вересня 2016 року № 388.

10. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ <http://op.tsatu.edu.ua/login/index.php>

2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

3. Мережа Internet.